

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет права та економіки
Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна безпека: теорія та практика

Галузь знань	29 «Міжнародне право»
Спеціальність	293 «Міжнародне право»
Назва освітньої програми	Міжнародне право
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
<u>вищої освіти</u>	

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства к.ю.н., доцент Качурінер Вікторія Львівна	+380975336640	kachuriner22@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна безпека: теорія та практика» є формування системи теоретичних знань, умінь та практичних навичок у сфері права міжнародної безпеки.

Мова навчання – українська.

Статус навчальної дисципліни – вибіркова навчальна дисципліна.

Метою вивчення «Міжнародна безпека: теорія та практика» є формування системи знань у сфері міжнародної безпеки, а також форм, методів та механізмів її забезпечення.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни Міжнародна безпека: теорія та практика є:

- ознайомлення з етимологією та змістом основних понять, категорій та термінів, фактологічним матеріалом;
- формування системних знань щодо сучасної системи безпеки;
- формування розуміння суті міжнародної безпеки на міжнародні відносини;
- набуття власної позиції щодо сутності безпекових процесів у сучасних міжнародних відносинах та їх впливу на функціонування держави, зокрема, і України.

Вивчення здобувачами курсу «Міжнародна безпека: теорія та практика» сприяє професійному формуванню в цілому та пропонує актуальні напрямки наукового дослідження.

Передумови для вивчення дисципліни. Проблеми теорії та практики МП.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Міжнародна безпека: теорія та практика» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-науковою програмою:

Інтегральна компетентність

Розуміння та уміння розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК-2. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері міжнародного публічного права.

ФК-3. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати джерела міжнародного права, національне законодавство, що складає нормативну базу проводжуваного дослідження, виявляти прогалини, недоліки, пропонувати шляхи вирішення невідповідностей.

ФК-4. Здатність отримувати наукові результати, що забезпечують поглиблення знань про міжнародно-правову систему.

ФК-5. Здатність проводити всебічну оцінку практики міжнародних судових та квазісудових установ, міжнародних арбітражів, критично її оцінювати та використовувати в дисертаційних дослідженнях.

ФК-6. Здатність розробляти методологію наукового дослідження у сфері міжнародного права.

ФК-7. Здатність пропонувати науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення міжнародного публічного права, приведення їх у відповідність до зобов'язань держави за міжнародним правом.

ФК-8. Здатність кваліфіковано застосовувати міжнародно-правові акти у різних сферах професійної діяльності.

ФК-9. Здатність до генерування ідей та створення нових знань у сфері міжнародного права; викладати міжнародно-правові дисципліни на високому теоретичному та методичному рівні.

ФК-10. Вміння аналізувати причини протиправних діянь в досліджуваних сферах правового регулювання та формувати пропозиції, спрямовані на їх усунення.

ФК-11. Вміння аналізувати та визначати тенденції розвитку міжнародного публічного права та його окремих галузей в сучасних політико-правових умовах.

Навчальна дисциплін «Проблеми теорії та практики міжнародного гуманітарного права» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання**, передбачених освітньою програмою:

ПРН-1. Використовувати та розуміти категоріальний апарат з предметної області досліджень.

ПРН-2. Знати предметну сферу сучасного міжнародного публічного права та суміжних сфер.

ПРН-7. Знати основні юридичні школи, що склалися у відповідній сфері правових досліджень.

ПРН-13. Визначати тенденції розвитку міжнародного публічного права та його окремих галузей в умовах інтеграції та глобалізації.

ПРН-14. Осмислювати практику міжнародних судових та квазісудових органів, практику міжнародних організацій.

ПРН - 19. Розуміти сутність міжнародної безпеки та особливостей її забезпечення.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- основних термінів, які стосуються міжнародної безпеки;
- концептуальних засад проблем міжнародної безпеки;
- параметрів безпеки в сучасних міжнародних відносинах;
- ролі міжнародних та неміжнародних конфліктів для середовища безпеки;
- основних складових різних аспектів міжнародної безпеки;
- значення міжнародної інформаційної безпеки в сучасному світі.

Розуміння:

- загально-теоретичних засад права міжнародної безпеки;
- міжнародної законності та міжнародного правопорядку;
- правових аспектів застосування сили в міжнародних відносинах;
- заходів із підтримання та відновлення миру;
- форм і механізмів реалізації Спільної політики безпеки та оборони ЄС;
- місця НАТО у системі євроатлантичної безпеки;
- ОБСЄ в системі європейської безпеки;
- мирного розв'язання міжнародних спорів, як основи права міжнародної безпеки;
- концепції міжнародної економічної безпеки;
- поняття міжнародної енергетичної безпеки;
- концепції міжнародної екологічної безпеки;
- поняття міжнародної інформаційної безпеки;
- геополітичних та гео економічних вимірів національної безпеки України.

Застосування знань (вміння):

- використовувати понятійно-категоріальний апарат для вирішення правових проблем;
- застосовувати одержані знання й уміння при вирішенні практичних завдань;
- аналізувати та тлумачити чинні міжнародні договори України у сфері міжнародної безпеки/безпекових питань та правильно застосовувати їх на практиці;
- розробляти проекти міжнародних договорів;
- аналізувати та узагальнювати практику міжнародних судових органів;
- здійснювати наукові дослідження з актуальних питань права міжнародної безпеки.

Аналіз:

упорядковувати набуті знання у вигляді доповіді, реферату або есе; наукової статті або тез доповіді.

Оцінювання:

аргументовано обирати предметні області майбутніх наукових досліджень.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
6	180	30/6	30/6	120/ 168	3	5	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	усього	денна форма			усього	Заочна форма		
		у тому числі				у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Загально-теоретичні засади права міжнародної безпеки	14	2	2	10	18	2	2	14
Тема 2. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 3. Правові аспекти застосування сили в міжнародних відносинах. Заходи із підтримання та відновлення миру	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 4. Форми і механізми реалізації Спільної політики безпеки та оборони ЄС	14	2	2	10	16	1	1	14
Тема 5. НАТО у системі євроатлантичної безпеки	14	2	2	10	16	1	1	14
Тема 6. ОБСЕ в системі європейської безпеки	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 7. Мирне розв'язання міжнародних спорів, як основа права міжнародної безпеки	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 8. Міжнародна економічна безпека	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 9. Міжнародна енергетична безпека	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 10. Міжнародна екологічна безпека	18	4	4	10	14	-	-	14
Тема 11. Міжнародна інформаційна безпека	18	4	4	10	14	-	-	14
Тема 12. Геополітичні та гео економічні виміри національної безпеки України	18	4	4	10	18	2	2	14
Усього годин	180	30	30	120	180	6	6	168
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ДИФ. ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Крім того викладач використовує Google Classroom для розміщення конспектів лекцій, тестових завдань та іншої навчально-методичної літератури. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи аспірантів щодо вивчення дисципліни «Міжнародна безпека: теорія та практика» включається:

1. Обов'язкове знайомство з науковою літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Внесення до конспекту розгорнутого плану відповіді на встановлені питання до кожного семінарського заняття, згідно програми курсу.
3. Обов'язкове конспектування матеріалів до тем, винесених на самостійний розгляд здобувачів, згідно тематичного плану дисципліни.
4. Підготовка та виконання реферату/доповіді/есе.
5. Пошукова робота з Інтернет-ресурсами.
6. Підготовка до семестрового контролю.
7. Підготовка наукової статті або тез доповіді на конференцію.

Виконуючи самостійну роботу, аспірант знайомиться з рекомендованою в робочій програмі курсу літературою, яку він бере в бібліотеці чи в Інтернет ресурсах. Прочитані матеріали аспірант акумулює у власному конспекті у вигляді коментарів та нотаток до кожного пункту плану семінарського заняття та до окремих тем, винесених в робочій програмі на самостійне ознайомлення.

Конспект із виконаним завданням подається викладачу на перевірку під час проведення відповідного семінарського заняття, або в інший, визначений викладачем час.

Загальний підсумок самостійної роботи з вивчення курсу здобувач показує під час консультації.

Питання з кожної теми, які потрібно додатково розглянути та законспектувати, вказані у таблиці.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Загально-теоретичні засади права міжнародної безпеки. Теми доповідей: 1. Сутність реалізації права міжнародної безпеки. 2. Відповідальність у міжнародному праві як форма впливу на правопорушника.	10	14

	<p>3. Міжнародний кримінальний суд та його роль для дієвості права міжнародної безпеки.</p> <p>Теми рефератів:</p> <p>a. Резолюції універсальних та регіональних організацій, направлені та підтримання миру та правопорядку їх значення для права міжнародної безпеки.</p> <p>b. Роль статуту ООН як головного правового акту щодо забезпечення права міжнародної безпеки (Народи, а не країни – головні щодо встановлення права міжнародної безпеки).</p> <p>c. Регіональні угоди в Європі, Азії, Африці, направлені на підтримання миру і світового правопорядку та мінімізації наслідків військових конфліктів на цих континентах.</p> <p>d. Двосторонні угоди між країнами щодо підтримання миру та безпеки.</p>		
2	<p>Тема 2. Міжнародна законність та міжнародний правопорядок</p> <p>Знати поняття і сутність міжнародної законності</p> <p>Дослідити структуру міжнародної законності</p> <p>Визначити режим і принципи міжнародної законності</p> <p>Дати відповіді на питання.</p> <p>Загальне і особливе міжнародної законності та міжнародного правопорядку.</p> <p>Сутність міжнародного правопорядку</p> <p>Міжнародне право та міжнародний правопорядок</p>	10	14
3	<p>Тема 3. Правові аспекти застосування сили в міжнародних відносинах. Заходи із підтримання та відновлення миру</p> <p>Теми рефератів :</p> <p>1. Виникнення ідеї колективної безпеки, роль науковців для її розробки.</p> <p>2. Коаліції щодо підтримання миру та їх діяльність.</p> <p>3. Рада безпеки ООН та її роль у формуванні підходів для забезпечення колективної безпеки.</p>	10	14
4	<p>Тема 4. Форми і механізми реалізації Спільної політики безпеки та оборони ЄС</p> <p>Доповіді:</p> <p>1. Глобальна стратегія ЄС з питань зовнішньої політики та політики безпеки 2016 р.</p> <p>2. Співпраця України з державами ЄС в сфері безпеки та оборони.</p> <p>3. Сучасні виклики та реагування на них в рамках СПБО.</p>	10	14
5	<p>Тема 5. НАТО у системі євроатлантичної безпеки</p> <p>Доповіді:</p> <p>1. НАТО і боротьба з тероризмом.</p> <p>2. Взаємодія ЄС та НАТО у сфері безпеки та оборони.</p>	10	14

	3. Сучасні виклики та реагування на них в рамках НАТО.		
6	Тема 6. ОБСЄ в системі європейської безпеки Доповіді: 1. ОБСЄ і проблема роззброєння. 2. Діяльність ОБСЄ у сфері боротьби з тероризмом. 3. Колективна безпека у рамках ОБСЄ.	10	14
7	Тема 7. Мирне розв'язання міжнародних спорів, як основа права міжнародної безпеки Розуміти види міжнародних суперечок. Знати способи їх врегулювання. Вміти відмежовувати погоджувальні процедури від судових процедур. Надавати характеристику таким способам вирішення спорів як: Безпосередні переговори. Добрі послуги і посередництво. Міжнародний арбітраж. З'ясувати процедуру вирішення спорів у міжнародних організаціях.	10	14
8	Тема 8. Міжнародна економічна безпека Доповіді: Теоретичні аспекти дослідження економічної безпеки держави. Сучасний стан міжнародної економічної безпеки. Сучасний стан економічної безпеки України (на рівні держави та регіонів).	10	14
9	Тема 9. Міжнародна енергетична безпека Доповіді: Енергетична безпека: важливий чинник міжнародної безпеки Основи міжнародно-правового забезпечення енергетичної безпеки Енергетична безпека Європи та співпраця ЄС та США Глобальна енергетична безпека	10	14
10	Тема 10. Міжнародна екологічна безпека Доповіді: Основи екологічного законодавства в галузі екологічної безпеки Екологічна стратегія людства Міжнародна екологічна безпека: сучасні виміри та принципи реалізації Глобальний рівень міжнародної екологічної безпеки в сучасному міжнародному праві навколишнього середовища	10	14
11	Тема 11. Міжнародна інформаційна безпека Доповіді: Міжнародна інформаційна безпека як складова міжнародної системи підтримання миру і стабільності	10	14

	Міжнародне інформаційне право Захист національного інформаційного простору Окремі аспекти забезпечення інформаційної безпеки Європейського Союзу		
12	Тема 12. Геополітичні та гео економічні виміри національної безпеки України Доповіді: Стан національної безпеки України в сучасній геополітичній ситуації Геополітичний вимір взаємин України, Польщі та Німеччини Незалежна Україна в системі сучасних міжнародних відносин Міжнародно-політичні проблеми національної безпеки України	10	14

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: - усної відповіді на питання лекційного курсу або тестування знань з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу; - розв'язання певних ситуацій тощо; - захисту завдань самостійної роботи; - виступу на семінарських заняттях.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення диф. заліку .	50%

Методи діагностики знань (контролю)	опрацювання лекційних матеріалів та літератури; підготовка до семінарських занять; надання відповідей на тести по темам курсу; розв'язання кейсів; виконання реферату; написання тез доповідей та наук.статей; диф. залік.
--	--

Питання до заліку

1. Зміст поняття «право міжнародної безпеки».
2. Становлення права міжнародної безпеки, як окремої галузі міжнародного права.
3. Загальні принципи права міжнародної безпеки.
4. Характеристика джерел права міжнародної безпеки та їх класифікація.
5. Види міжнародної безпеки.
6. Визначення поняття «міжнародне співробітництво» та його суть.
7. Сучасні форми міжнародного співробітництва.

8. Суб'єкти міжнародного співробітництва.
9. Визначення та зміст поняття «міжнародний конфлікт».
10. Загальна характеристика причин виникнення сучасних міжнародних конфліктів.
11. Типологія міжнародних конфліктів.
12. Зміст поняття «міжнародний правопорядок», підходи до його розуміння.
13. Мета та завдання міжнародного правопорядку.
14. Структура міжнародного правопорядку.
15. Засоби забезпечення міжнародного правопорядку та їх типологія.
16. Моделі міжнародної безпеки.
17. Зміст поняття «міжнародна воєнна безпека».
18. Система міжнародної воєнної безпеки.
19. Принципи міжнародної воєнної безпеки.
20. Джерела міжнародного права у сфері воєнної безпеки.
21. Негативні чинники, що впливають на міжнародну воєнну безпеку.
22. Типологія військових конфліктів.
23. Гібридна війна.
24. Сучасні засоби забезпечення міжнародної воєнної безпеки.
25. Міжнародно-правовий режим роззброєння та обмеження озброєнь.
26. Міжнародно-правове регулювання проведення миротворчих місій.
27. Підходи до визначення поняття «міжнародна економічна безпека».
28. Спеціальні принципи міжнародної економічної безпеки.
29. Джерела міжнародного права у сфері економічної безпеки.
30. Характеристика чинників, що впливають на міжнародну економічну безпеку.
31. Міжнародні засоби забезпечення економічної безпеки.
32. Визначення поняття «міжнародна інформаційна безпека».
33. Принципи міжнародної інформаційної безпеки
34. Джерела міжнародної інформаційної безпеки.
35. Сучасні негативні чинники, що впливають на міжнародну інформаційну безпеку.
36. Кіберзлочинність.
37. Інформаційна війна.
38. Система міжнародних засобів забезпечення інформаційної безпеки.
39. Зміст поняття «міжнародна екологічна безпека».
40. Принципи міжнародної екологічної безпеки.
41. Джерела міжнародного права у сфері екологічної безпеки.
42. Суб'єктивні та об'єктивні чинники, які мають негативний вплив на міжнародну екологічну безпеку.
43. Екоцид.
44. Засоби забезпечення міжнародної екологічної безпеки.
45. Неурядові міжнародні організації у системі екологічної безпеки.
46. Екологічна безпека (захищеність) людини за міжнародним правом.
47. Визначення понять «міжнародна ядерна безпека» та «міжнародна радіаційна безпека».

48. Міжнародно-правовий режим ядерної та радіаційної безпеки.
49. Джерела міжнародного права у сфері ядерної та радіаційної безпеки.
50. Принципи ядерної та радіаційної безпеки.
51. Міжнародне агентство з атомної енергії.
52. Європейське товариство з атомної енергії.
53. Без'ядерний статус, як особливість воєнної політики держави.
54. Підходи до визначення поняття «міжнародна соціальна безпека».
55. Джерела міжнародного права у сфері соціальної безпеки.
56. Соціальні обов'язки держави у міжнародному праві.
57. Загрози у сфері міжнародної соціальної безпеки.
58. Сучасні міжнародно-правові засоби забезпечення міжнародної соціальної безпеки.
59. Європейський суд з прав людини у сфері забезпечення міжнародної соціальної безпеки.
60. Міжнародно-правове регулювання статусу біженців.
61. Гендерна рівність у сучасному міжнародному праві.
62. Міжнародно-правове регулювання трудової міграції.
63. Визначення поняття «тероризм» та інших суміжних категорій.
64. Структура міжнародно-правового режиму протидії тероризму.
65. Міжнародний захист прав людини в умовах протидії тероризму.
66. Міжнародно-правове регулювання форм протидії тероризму.
67. Міжнародно-правове регулювання проведення контртерористичних операцій.
68. Зовнішньополітична діяльність України у сфері міжнародної безпеки.
69. Без'ядерний статус України.
70. Система воєнної безпеки на території України.
71. Екологічна безпека за законодавством України.
72. Інформаційна безпека на території України.
73. Участь України у міжнародних заходах забезпечення міжнародної соціальної безпеки.
74. Транскордонне переміщення відходів за законодавством України.

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛКУ

<i>Денна форма навчання</i>			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання

Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E	незадовільно	не зараховано
35-59 (3)	Fx		
1-34 (2)	F		

10. ДОТРИМАННЯ ВИМОГ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання та засвоєння навчальної дисципліни передбачає неухильне дотримання вимог академічної доброчесності, яка регулюється Законом України “Про освіту” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004), «Методичними рекомендаціями для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності» (Лист МОН № 1/9-650 від 23.10.18 року), іншими нормативними документами).

Відповідно до ст.42 Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базові нормативно-правові акти:

1. Статут Організації Об'єднаних Націй. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010.
2. Декларація ООН про принципи міжнародного права 1970 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569.
3. Заключний акт НБСЄ Хельсінкі 1975 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_055.
4. Загальна декларація прав людини. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
5. Закон України «Про національну безпеку України» №2469-VIII від 21.06.18. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
6. Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” №1702-VII від 14.10.2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
4. Статут Ради Європи. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_001.
5. Статут Співдружності Незалежних Держав. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_033.
6. Резолюція Генеральної асамблеї ООН 3201 (S-VI) від 01 травня 1974 року «Декларація про встановлення нового міжнародного економічного порядку» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_339#Text.
7. Лімська декларація керівних принципів контролю від 01 січня 1977 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/604_001#Text.
8. Декларація Конференції Організації Об'єднаних Націй з проблем оточуючого людину середовища від 16 червня 1972 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_454#Text.
1. Договір про нерозповсюдження ядерної зброї від 01 липня 1968 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_098#Text.
2. Конвенція про допомогу у випадку ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації від 26 вересня 1986 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_027#Text.
3. Конвенція про ядерну безпеку від 17 червня 1994 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_023#Text.
4. Об'єднана конвенція про безпеку поводження з радіоактивними відходами від 05 вересня 1997 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_335#Text
5. Декларація про заходи з ліквідації міжнародного тероризму від 09 грудня 1994 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_502#Text

Базова література:

1. Andreichenko S. Supplying Ukraine With Weapons Due to the Russian Aggression: Legal Justification. *Graz Law Working Paper*. 2023. № 06. 20 p
2. Бодрук О. Структури воєнної безпеки: національний та міжнародний аспекти. К. : НІПМБ, 2001. 299 с.
3. Глобальна та національна безпека: підручник / за заг. ред Г.П. Ситника. К.: НАДУ, 2016. 784 с.
4. Економічна безпека: навч. посіб./ О.Є. Користін, О.І. Барановський, Л.В. Герасименко та ін. К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. 368 с.
5. Качурінер В.Л. Вплив збройних конфліктів на стан екологічної безпеки та навколишнє середовище. *Альманах*

міжнародного права. 2022. № 28. С. 52-59.

6. Качурінер В.Л. Міжнародне право та економічні санкції: концептуальні засади. *Ампаро*. 2023. № 2. С. 104-109.
7. Качурінер В.Л. Співпраця України та ЄС у сфері екологічної безпеки регіону. *Безпековий сектор держави: вітчизняний досвід та кращі міжнародні практики* : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 5 грудня – 15 січня 2023 року. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. С. 44-45.
8. Ліпкан В.А. Національна і міжнародна безпека в визначеннях та поняттях. К.: Текст, 2006. 256 с.
9. Міжнародна інформаційна безпека: теорія і практика /Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А., Кучмій О.П., Фролова О.М. Київ: Центр вільної преси, 2016. 418 с.
10. Стаканов Р.Д. Регіональна політика регулювання міжнародної трудової міграції. Ужгород, 2017. 550с.
11. Сушко О., Горбач В., Козій І., Матюханов А. Зовнішня та безпекова політика: шанси та межі багатовекторності. URL: <https://blanki-ua.com.ua/zayava/255/index.html?page=14>.
12. Україна в системі міжнародної безпеки / Національний інститут проблем міжнародної безпеки. К.: ПЦ «Фоліант», 2009. 572 с.
13. Хилько М. І. Екологічна безпека України: Навчальний посібник. URL: www.philosophy.univ.kiev.ua > Vykladachi > Hylko
14. Ядерна безпека: міжнародний та національний вимір: монографія / за заг. ред. В.І. Розвадовського. К.: КНТ, 2017. 223 с.

Допоміжна література:

1. Абрамов В.І., Ситник Г.П., Смолянук В.Ф. Глобальна та національна безпека: підручник / за заг. ред. Г.П. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
- 2.Буяджа С. Позитивний досвід правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю в країнах ЄС. *Європейський політичний і правовий дискурс*. 2017. Vol. 4. Iss. 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2017_4_4_7.
3. Вашай, Ю. В., Дорошенко, О. О. Гармонізація інформаційно-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою держави в умовах військово-політичної нестабільності. Рівне: НУВГП, 2020. 110 с.
4. Гашимов Е. Право міжнародної безпеки: [міжнародне право]. *Віче*. 2008. -№15. С.45-46.
5. Економіка та економічна безпека держави. Теорія і практика / Монографічний навчальний посібник . У: ТОВ Рік. 2017.
6. Економічна безпека України: монографія / В. Г. Федоренко та ін. Київ : ТОВ «ДКС центр», 2017. 462 с.
7. Кучерук М. М. Превентивні заходи – умова успішності антитерористичної діяльності. *Науковий вісник Національної академії СБУ*. 2015. № 58. С.174-183.
8. Методологія стратегічного планування в умовах глобальних загроз національній безпеці та міжнародній стабільності: монограф. / Абрамов В.І., Запорожець Т.В., Марутян Р.Р. та ін.; за заг. ред. Л.М. Шипілової. Київ : НАДУ, 2018 . 232 с.
9. Міжнародний досвід боротьби із сепаратизмом: висновки для України: аналіт. доп. / О.О. Резнікова, А.О. Місюра, С.В. Дрьомов, К.Є. Войтовський. К.: НІСД, 2016. 52 с.
10. Регіональні стратегії США і Європи: зовнішньополітичний і безпековий вимір. Монографія. Київ : Центр вільної преси, 2016. 528 с.
11. Ржевська В.С. ООН – етап у розвитку концепції колективної безпеки. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2011. Вип. 96(1). С. 159-162.
12. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. К.: НІСД, 2017. 496 с
13. Світове господарство та міжнародні економічні відносини : сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019.

14. Тимошенко О.В. Економічна безпека національної економіки в умовах глобалізації : монографія. Київ: Наш формат, 2016. 384 с.

15. Ткачук П.П., Гула Р.В., Сивак І.О. Інформаційна війна і національна безпека. Львів: НА СВУ, 2015. 265 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт ООН: <https://www.un.org>.
2. Офіційний сайт НАТО: <https://www.nato.int>.
3. Офіційний сайт ЄС: <https://eeas.europa.eu>.
4. Офіційний сайт ОБСЄ: <https://www.osce.org>.
5. Офіційний сайт МАГАТЕ: <https://www.iaea.org>.
6. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду: <https://www.imf.org>.
7. Червоний список МСОП: <https://www.iucnredlist.org>.
8. База рішень ЄСПЛ: <https://hudoc.echr.coe.int>.